

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde.

(Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Afgivet af udvalget den 8. maj 1972).

Udvalget har holdt 3 møder og har herunder haft samråd med handelsministeren, som endvidere skriftligt har besvaret en række spørgsmål stillet af udvalget.

Der er i udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra Danske Konsummælkmejeriers Fællesrepræsentation og fra Landsforeningen af Detail-Mælkehandlere i Danmark. Henvendelsen fra Danske Konsummælkmejeriers Fællesrepræsentation samt ministerens kommentarer hertil er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har i samråd med ministeren drøftet spørgsmålet om tidspunktet for lovens ikrafttræden og er enig med ministeren om, at loven bør sættes i kraft med virkning fra 1. februar 1973, og det uanset om Danmark bliver tilsluttet De europæiske Fællesskaber, jfr. herved den af flertallet i handelsministeriets mælkeudvalg i juni 1971 afgivne indstilling om en ophævelse af mælkeloven.

Efter de i udvalget stedfundne forhandlinger har handelsministeren stillet de nedenstående ændringsforslag nr. 1-3, om hvis nærmere indhold henvises til de ledsagende bemærkninger. Ændringsforslagene er tiltrådt af udvalget.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de af handelsministeren foreslåede ændringer.

Ændringsforslag.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til titlen.

1) I titlen udgår „(Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).“

Til § 1.

2) Paragraffen affattes således:

„§ 1.

I lov nr. 222 af 4. juni 1969 om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde ophæves §§ 1-10, § 12, stk. 1, og §§ 14-17 med virkning fra 1. februar 1973, jfr. dog § 2.“

Til § 2.

3) Indledningen affattes således:

„I følgende kommuner eller dele af kommuner får ophævelsen af de i § 1 nævnte bestemmelser i loven om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde først virkning fra ophøret af den for vedkommende kommune eller del af kommune gældende overenskomst om mælkehandelen, dog senest fra den dato, der er anført ud for vedkommende kommune.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 2, i henhold til hvilket lovforslagets ikrafttrædelsesdato foreslås fastsat til 1. februar 1973; også selv om Danmark ikke måtte blive tilsluttet De europæiske Fællesskaber.

Til nr. 2.

Ved ændringsforslaget foreslås lovens ikrafttrædelsesdato fastsat til 1. februar 1973, fra hvilket tidspunkt landbrugsordningerne træder i kraft for de nye medlemslande i EF, jfr. art. 151 i akten vedrørende

vilkårene for disse lande smh. med rådsforordning nr. 804/68.

Til nr. 3.

De fleste af de mejerier, der varetager mælkeforsyningen i de anførte kommuner, er omfattet af planer om sammenslutning med andre mejerier i landsdelsomspændende konsummælkselskaber. I tilfælde af, at kommunalbestyrelsen nægter at lade mejerisammenslutningen indtræde i det lokale mejeris rettigheder og forpligtelser i henhold til overenskomsten om mælkehandel, og

overenskomsten således bortfalder, er der ikke længere behov for at opretholde mælkelovens bestemmelser i den pågældende kommune. Det samme gælder i tilfælde af, at kommunalbestyrelsen og mejeriet enes om at lade overenskomsten om mælkehandel ophøre tidligere end oprindelig aftalt. Det foreslås derfor at lade de i § 1 nævnte lovbestemmelser ophøre at have gyldighed fra det tidspunkt, hvor den lokale overenskomst om mælkehandel ikke længere er gældende.

Lone Nielsen,
næstformand.

Normann Andersen,
formand.

Ove Hansen.

Holst.

Risgaard Knudsen.

Koch.

Johan Nielsen.

Grete Westergaard.

Ruth Olsen.

Gerda Møller.

Niels Ravn.

Knud Thomsen.

Jens Chr. Christensen.

Nyboe Andersen.

Søren Jensen (Hasseris).

Gunnar Jensen.

Edele Kruchow.

Bilag.

DANSKE KONSUMMÆLKMEJERIERS FÆLLESREPRÆSENTATION

København, den 6. april 1972.

Danske Konsummælkmejeriers Fællesrepræsentation (D.K.F.), der repræsenterer samtlige konsummælkmejerier i Danmark, hvis erhvervsmæssige interesser vil blive berørt ved gennemførelse af det foreliggende lovforslag, tillader sig herved at henlede udvalgets opmærksomhed på følgende spørgsmål, der er af væsentlig betydning for de virksomheder, der har været henført under den gældende mælkelov, og hvis løsning der ikke efter udformningen af det foreliggende lovforslag ses at være taget hensyn til.

Ved praktiseringen af den i henhold til loven hjemlede kommunale godkendelse af mælkepriserne har det såvel fra de kommunale myndigheder som fra mejeriernes side været tilstræbt, at der over en periode er givet dækning for råvareudgifter, omkostninger ved produktion og distribution samt en rimelig nettoindtjening.

Det har imidlertid ikke været muligt og i øvrigt heller ikke været anset for fornødent at sigte efter et bestemt tidspunkt, hvor der er balance mellem prisfastsættelsen på den ene side og omkostninger og nettoindtjening på den anden side.

De udsving, der måtte have været i så henseende, er i en lang række tilfælde årligt reguleret over en prisreguleringsfond, således at der til denne er indbetalt til udligning af for højt ansatte priser og modsætningsvis

trukket til udligning af for lavt ansatte priser.

Ved gennemførelsen af lovforslaget vil koncessionerne bortfalde fra den dato, på hvilken Danmark tilsluttes de europæiske fællesskaber, og D.K.F. skal herved henstille til udvalget, at der søges skabt lovmæssigt grundlag for en rimelig afvikling af bestående prismellemværender på dette tidspunkt.

D.K.F. skal yderligere henlede udvalgets opmærksomhed på det mere praktiske problem, der er opstået ved, at man under arbejdet i det af handelsministeren forud for lovforslaget etablerede udvalgsarbejde påregnede, at den gældende mælkelov skulle bortfalde ved udgangen af september måned 1972, medens det foreliggende lovforslag sigter efter tidspunktet for Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber, sædvanligvis antaget den 1. januar 1973.

En lang række koncessionsordninger er i løbet af det sidste års tid og forinden lovforslagets forelæggelse for folketinget forlænget indtil udgangen af september måned d. å.

D.K.F. vil derfor anse det for praktisk, såfremt der i lovforslaget indføres en bestemmelse, hvorefter koncessioner, der udløber inden lovens ikrafttræden, automatisk forlænges indtil dette tidspunkt.

P. f. v.

Erik O. Bildsø.

/ I. Koch.

Folketingsudvalget til behandling af forslag til lov om ændring af lov om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde.

Handelsministerens kommentarer til henvendelse af 6. april 1972 fra Danske Konsummælkevejers Fællesrepræsentation.

Problemet om afviklingen af de eksisterende prisreguleringsfonde er blevet drøftet i handelsministeriets udvalg af 1965 forud for afgivelsen af udvalgets anden betænkning om liberaliseringen af engroshandelen med mælk.

Det blev forudsat, at prisreguleringsfonde eller lignende prismellemværender afvikles inden mælkeordningens ophævelse i de enkelte kommuner.

Prisreguleringsfonde findes i Storkøbenhavn og Storårhús. For Storkøbenhavns vedkommende regner Storkøbenhavns kommunale mælkeudvalg med at kunne få prisreguleringsfonden til at balancere omkring 1. januar 1973; der skulle således ikke være noget problem.

For så vidt angår prisreguleringsfonden i Storårhús, var der i juni 1971 et underskud opgjort til 3,3 mill. kr. Monopoltilsynet godkendte ved skrivelse af 2. juli 1971, at priserne på mælk og fløde i Storårhús ville kunne forhøjes ud over de forhøjelser, der ville kunne gennemføres efter § 5, stk. 1, i lov nr. 115 af 2. april 1971 om priser og avancer med henblik på at afvikle underskuddet i prisreguleringsfonden over en periode af ca. 2 $\frac{1}{2}$ år.

Efter fremsættelsen af lovforslaget om ændring af lov om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde, hvoraf det fremgår, at Storårhús ikke er blandt de kommuner, hvor koncessionsordningen kan fortsætte ud over 1. januar 1973, har der været fornyede forhandlinger mellem Det storårhúsianske Mælkeudvalg og monopoltilsynet. Forhandlingerne er så godt som afsluttede, og der kan ventes forhøjelser af priserne på mælk og fløde i Storårhús med henblik på at have udlignet prisreguleringsfondens underskud omkring 1. januar 1973.

Hvad angår de prisreguleringsfonde eller andre prismellemværender, der foreligger i de øvrige af mælkeloven omfattede områder, er forholdet det, at såvel kommunalbe-

styrelserne som mejerierne siden offentliggørelsen af mælkeudvalgets betænkning II den 25. august 1971 har vidst, at disse mellemværender måtte søges afviklet inden mælkelovens ophævelse, som efter det i betænkningen indeholdte lovforslag skulle ske den 1. oktober 1972. Udligningen af eventuelle underskud kan tænkes i nogle områder at forudsætte prisforhøjelser, der kræver tilslutning fra monopoltilsynet, men det kan påregnes, at monopoltilsynet vil stille sig positivt til de tilpasninger af mælkepriserne, der med dette forhold for øje kan vise sig nødvendige. En tilladelse til prisforhøjelser til udligning af et bestående prismellemværende kan eventuelt kombineres med en aftale om, at den saldo, der fremkommer ved slutopgørelsen efter lovens ophør, enten indbetales til eller afholdes af vedkommende kommunes kasse.

Efter det foran anførte ses der ikke at være behov for et særligt lovmæssigt grundlag for afvikling af disse prismellemværender.

Med hensyn til spørgsmålet om automatisk forlængelse indtil lovens ikrafttræden af de mælkeordninger, der udløber i indeværende kalenderår, kan det oplyses, at ønsker om forlængelse af eksisterende mælkeordninger imødekommes for perioden indtil 31. december 1972. Forlængelse forudsætter dog, at kommunalbestyrelsen og mejeriet er enige om, at der er behov for forlængelse, og man kan ikke se bort fra muligheden af, at en automatisk forlængelse kunne gribe ind i det mellem kommunen og mejeriet bestående retsforhold på en måde, der er uønsket af en af parterne eller dem begge.

Det er derfor principielt betænkeligt at foreskrive automatisk forlængelse. En bestemmelse herom i det foreliggende lovforslag ville i øvrigt være virkningsløs, idet loven efter forslaget ikke skal træde i kraft før den 1. februar 1973.